هر کسی که در خانه شما حضور دارد باید بداند هنگام وقوع زلزله چه اقدامی انجام دهد حتی اگر شما موقع وقوع حادثه آنجا نباشید.

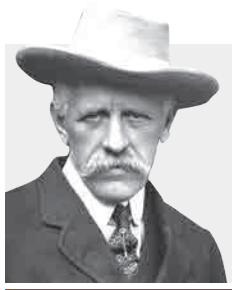

سیاح سیاستمدار

در بین سیاحان ماجراجویی که بر نقاط تاریک کره‌زمین نور تاباندند، فریتیوف نانسن، دانشمند شهیر نروژی را باید یک نمونه استثنایی به شمار آورد، چه آن که او علاوه بر سیاحت نسبت به سیاست نیز از خود علاقه نشان داده و تا جایی پیش رفت که توانست در سال ۱۹۲۲ میلادی جایزه صلح نوبل را به خاطر اعمال صلح‌جویانه‌اش در طول جنگ جهانی اول از آن خود کند. او همچنین یکی از کسانی بود که نقش موثری در ماجرای جدایی نروژ از سوئد ایفا کرد و بعد از تشکیل کشور مستقل نروژ به‌عنوان نخستین سفیر این کشور راهی انگلستان شد. در بعد اکتشاف نیز یافته‌های نانسن در قطب شمال و ناحیه گرینلند، کمک موثری به تهیه نقشه‌های جغرافیایی از این سرزمین‌های یخ‌زده کرد. ۸۹ سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۳ می ۱۹۳۰ میلادی، فریتیوف نانسن در ۶۹ سالگی درگذشت.

تذکره

ملکه باکفایت

به این القاب توجه کنید؛ ملکه مجارستان، کرواسی، بوهم، ایتالیا، لهستان، فرمانروای اتریش، امپراتریس مقدس روم، حاکم آلمان! شاید باورتان نشود اما همه این عناوین متعلق به یک نفر یعنی ماریا ترزا دختر امپراتور شارل ششم است که پس از مرگ پدر حکمران همه این قلمرو وسیع شد. ماریا ترزا ۳۰۲ سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۳ می ۱۷۱۷ میلادی در وین به دنیا آمد. شارل ششم پیش از مرگ برای محکم کردن پایه‌های سلطنت دخترش همه مخالفان این امر را بر سر جای خود نشاند و محض محکم‌کاری با دیگر دولت‌های اروپایی معاهده‌هایی تنظیم کرد تا آنها نیز پادشاهی دخترش را به رسمیت بشناسند. از قضا زمان ثابت کرد که اصرار شارل ششم برای سپردن قدرت به دخترش چندان هم بیراه نبوده چه آن که در تاریخ از ماریا ترزا به عنوان حکمرانی باکفایت یاد شده است. او قوانین مالیاتی را به نفع فقرا تغییر داد و ساختارهای اقتصادی قلمروهای زیر نفوذ خود را اصلاح کرد. پس از مرگ ماریا ترزا در سال ۱۷۸۰ پسرش یوزف جانشین او شد و اصلاحات مادر را با دقت افزون‌تری پیگیری کرد.

فوکوس

تاگور بر سر مزار حافظ - ۱۳۱۱

۸۷ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۳ اردیبهشت ۱۳۱۱ خورشیدی، رابیندرانات تاگور، شاعر و فیلسوف شهیر اهل هندوستان که به ایران سفر کرده بود، برای شرکت در چند نشست ادبی و ایراد سخنرانی در باب فرهنگ و ادب ایران راهی شیراز شد. تاگور در ایام اقامت در ایران طی یک سخنرانی به حضار چنین گفت: «من ایرانی هستم و نیاکانم از این سرزمین به هندوستان مهاجرت کردند و مسرورم که به وطن اجداد خود آمده‌ام.»

فرجام

سلطانِ دوره تثبیت

شاه اسماعیل یکم به‌عنوان بنیان‌گذار سلسله صفویه بیشتر دوران پادشاهی خود را به جنگ با مدعیان داخلی گذراند و عاقبت بعد از ۲۲ سال سلطنت، تاج و تخت را به پسر ۱۰ ساله‌اش تهماسب یکم واگذار کرد. شاه اسماعیل در دوران حکومت خود با پیگیری سیاست تمرکز، سراسر ایران از کرمان و فارس و خراسان تا خوزستان و نواحی مرکزی را زیر یک پرچم درآورده و با رسمی کردن مذهب تشیع، دیگر بهانه‌ای برای بروز اختلافات باقی نگذاشت. در چنین شرایطی نزدیک به ۵۰۰ سال پیش شاه تهماسب یکم به جای پدر بر تخت سلطنت ایران نشست و به این ترتیب دوره‌ای که در کتب تاریخی از آن با عنوان «دوره تثبیت» یاد شده است آغاز شد. شاه تهماسب یکم طی دوره طولانی حکمرانی خود که ۵۴ سال به طول انجامید، همچون پدر با آشوب‌های داخلی، زیاده‌طلبی‌های عثمانی و حملات ازبک‌ها مواجه بود، اما به خوبی توانست بر همه آن‌ها فائق آمده و هنگامی که ۴۰۳ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۳ اردیبهشت ۹۹۵ خورشیدی در قزوین درگذشت سلسله صفویه باثبات‌ترین دوران خود را سپری می‌کرد.

دژاوو

اروپا و بحران مهار ناپذیر مهاجرت

سوءتفاهم و کدورتی که در پی اظهارات سیدعباس عراقچی، مبنی بر تجدید نظر ایران در سیاست پذیرایی از برادران و خواهران افغانستانی ایجاد شده بود، خیلی زود با توضیحات تکمیلی معاون امور سیاسی وزارت امور خارجه برطرف شد. اما این میان نکته‌ای که مورد توجه قرار نگرفت آلارمی بود که اروپا به‌عنوان مخاطب اصلی عراقچی از زیر و بم حرف‌های او دریافت کرد. اروپایی که مدت‌هاست درگیر بحران مهاجرت و تبعات ناشی از آن است و بی‌هیچ تردیدی با هر شوک مهاجرت جدیدی دچار تلاطم و تشنج خواهد شد. درواقع عراقچی با پذیرش - ریسک - هجمه‌ها و انتقادهای داخلی به شکلی ظریف به اروپایی‌ها یادآوری کرد که با توجه به علاقه روز افزون ساکنان افغانستان برای مهاجرت به کشورهای اروپایی، امروز ایران با فراهم آوردن محیطی نسبتا مناسب برای برادران و خواهران افغانستانی، به نوعی در نقش پل نخست یا شاید هم ضربه‌گیر در حال ایفای نقش است.

جنگ سوریه، متهم نخست

بحران سوریه را شاید بتوان نقطه اوج شکل‌گیری بحران مهاجرت در قرن ۲۱ میلادی به شمار آورد. اگر در اواخر قرن بیستم حمله اتحاد جماهیر شوروی به افغانستان، سیلی از مهاجران را راهی کشورهای همسایه یعنی ایران و پاکستان کرد، این بار به دلیل نزدیکی جغرافیایی سوریه با قاره اروپا، مردان و زنان جنگ‌زده سوری که تروریست‌ها خانه و کاشانه‌شان را بر سرشان خراب کرده بودند، جذاب‌ترین گزینه موجود یعنی کشورهای اروپایی حاشیه دریای مدیترانه را برای امتحان کردن شانس‌شان برگزیدند. این میان یورش تکفیری‌های داعشی به عراق و همچنین ظهور دوباره طالبان در افغانستان، مهاجران عراقی و افغانستانی را هم به سیل مهاجران سوری که راهی اروپا بودند اضافه کرد. به‌اذعان کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد طی ۴ سال گذشته ۷۰ درصد پناهندگان جهان را اتباع سوریه و افغانستان تشکیل داده‌اند و روند حرکت مهاجران نه‌تنها تاکنون متوقف نشده که قاچاقچیان انسان با ورود به بطن ماجرا، راه‌ها یا درواقع میانبرهای جدیدی را پیش پای متقاضیان ورود به قلمرو کشورهای موسوم به «جهان اول» در قاره سبز قرار می‌دهند.

اروپا و سهم منصفانه آن

شاید برخی سخنان تند عراقچی را که البته خیلی زود آن را تلطیف کرد بی‌سلیقگی قلمداد کنند؛ البته پربیراه هم نیست، اما یادآوری لطف ایران به اروپا در قضیه پناهندگان و انتظار رفتاری مبتنی بر انصاف از سوی آنان در قضیه تحریم‌های ناجوانمردانه آمریکا، حرفی است که باید زده می‌شد و هزینه آن نیز کدورت ۲۴ ساعته همسایه شرقی بود که البته با توضیحات مقامات ایرانی خیلی زود برطرف شد. این هشداری بود که حتی رئیس‌جمهوری ایران نیز در روز اعلام کاهش تعهدات ایران در توافق هسته‌ای خطاب به اروپایی‌ها اما با زبانی دیگر بیان کرد و از آنان خواست به اندازه لطف ایران و هزینه‌هایی که تاکنون متحمل شده است، به قول و قرارهای خود برای حفظ برجام متعهد باشند. اروپا چه ایران به تهدیدات خود عمل کند یا نکند، هنوز و همچنان با سیل پناهندگان به مرزهای خود مواجه است و ناگفته پیداست تا وقتی کانون‌های بحران در جهان روی آرامش به خود نبینند، این هجوم متوقف نخواهد شد.

معما

اعلان جنگ آمریکا به مکزیک

آمریکا با ۹ میلیون و ۸۳۳ هزار کیلومترمربع، بعد از روسیه و کانادا سومین کشور جهان به لحاظ مساحت به شمار می‌رود. جالب اینجاست که وقتی به تاریخ تشکیل این کشور رجوع می‌کنیم، متوجه می‌شویم محدوده‌ای که اینک آمریکا نام دارد، از ابتدا به این شکل و در این ابعاد نبوده است و این ۹ میلیون و ۸۳۳ هزار کیلومترمربع تکه‌تکه در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند. به‌عنوان مثال بسیاری از ایالت‌های آمریکا طی درگیری‌های نظامی از دست سرخپوستان ساکن آن قلمرو درآورده شده‌اند، یا برخی بخش‌ها نیز با پرداخت مبالغی به دولت‌های فرانسه و اسپانیا خریداری شده‌اند و البته مناطقی نیز در جنگ و طی حمله به کشورهای همسایه ضمیمه خاک ایالات متحده شده‌اند که این مورد اخیر البته در طول تاریخ به شکل گسترده‌تری نسبت به دیگر روش‌ها مورد استفاده بنیان‌گذاران ایالات متحده قرار گرفته است.

مهاجرت، مقدمه اشغال

۱۷۳ سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۳ می ۱۸۴۶ میلادی، کنگره آمریکا اعلان جنگ به همسایه جنوبی این کشور یعنی جمهوری مکزیک را تصویب کرد. آمریکایی‌ها در تاریخ خود این جنگ را «جنگ مکزیک» خوانده‌اند، اما مکزیکی‌ها از آن با عناوینی چون «جنگ آمریکا علیه مکزیک» و «اشغال مکزیک توسط آمریکا» یاد کرده و بر بُعد اشغالگرانه بودن آن تاکیدی ویژه دارند. قابل کتمان نیست که از لحظه استقلال مکزیک از اسپانیا در سال ۱۸۲۳ میلادی، سران ایالات متحده نسبت به خاک این کشور نظر داشته و به انحای مختلف سعی می‌کردند ادعاهای ارضی خود را رنگ‌وبویی قانونی ببخشند. این میان مهاجرت گسترده و بدون ضابطه آمریکایی‌ها به ایالت‌هایی چون تگزاس و کالیفرنیا که در آن تاریخ جزو قلمرو مکزیک به شمار می‌رفت، نسبت جمعیتی این مناطق را طی یک دوره ۱۰ ساله کاملا به نفع آمریکایی‌ها تغییر داده بود. حالا بماند که اهرم‌های اقتصادی این ایالت‌ها نیز با این که پرچم مکزیک را بر خود داشتند، در اختیار مهاجرها بود.

کشورسازی با جنگ

نخستین مرحله از نقشه تصرف ایالت‌های شمالی مکزیک توسط ایالات متحده با اعلام خودمختاری تگزاس از سوی آمریکایی‌های مهاجر در سال ۱۸۳۵ میلادی انجام شد. این اقدام اگرچه با اغماض حکومت مکزیک همراه بود، اما ۱۰ سال بعد وقتی مجلس تگزاس الحاق رسمی این ایالت به آمریکا را تصویب کرد، دولت مرکزی مکزیک به این نتیجه رسید که دیگر نباید در برابر زیاده‌خواهی‌های واشینگتن سکوت کند. اولتیماتوم مکزیکی‌ها برای لغو قانون الحاق به آمریکا، اعلان جنگ ایالت تگزاس به دولت مکزیک و حمایت کنگره آمریکا از این اقدام را در پی داشت. با وجود ورود مکزیک به میدان جنگ، این کشور به هیچ عنوان آمادگی ایستادگی در برابر ارتش ایالات متحده را نداشت و طی دو سال جنگ که از سال ۱۸۴۶ تا ۱۸۴۸ به طول انجامید، ایالت‌های تگزاس، کالیفرنیا، نوادا و یوتا همچنین بخش‌هایی از نیومکزیکو، آریزونا، وایومینگ و کلرادو را از دست داد و این یعنی چیزی معادل یک‌سوم مساحت فعلی ایالات متحده آمریکا!

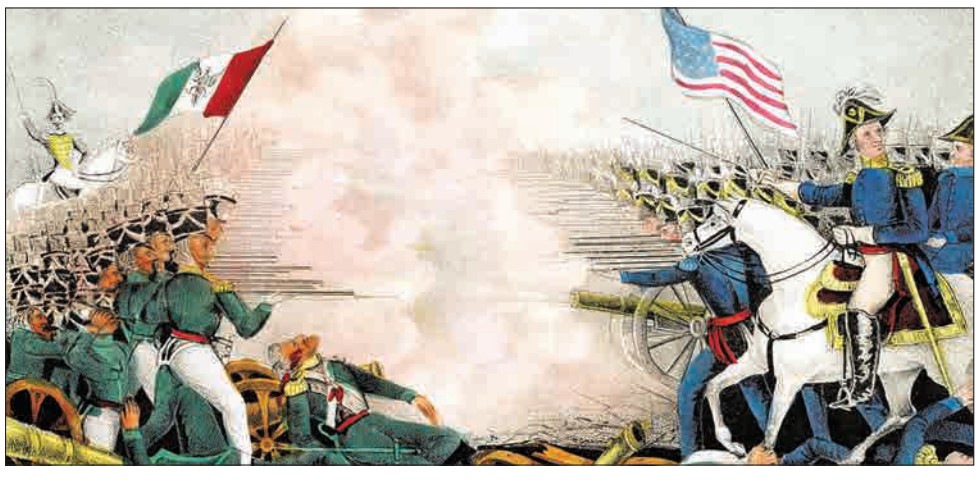

جدول شماره ۱۶۹۲

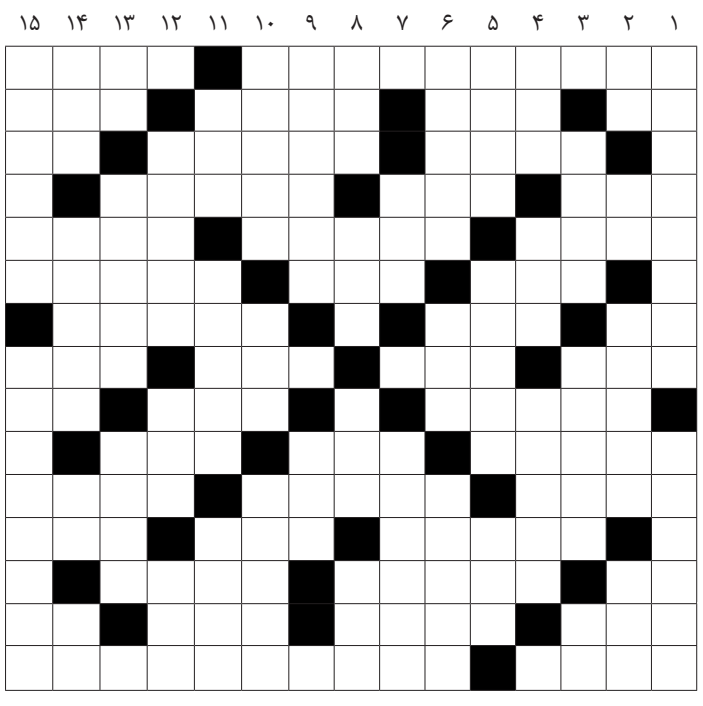

افقی

۱-فریبکاری مالی-کوه آتن
۲-خاموش فرنگی-فلز چهره-نویسنده انگلیسی لبه تیغ-از انجیل‌ها
۳-از اسامی آقایان-بایکوت-دانه خوشبو
۴-محل تلاقی زمین و آسمان-سنگ بیابان-زمین‌ها
۵-آوای مهیب-ارفاق و امتیاز-غذا
۶-زندان پرنده-ساعت قدیمی-بادخورک
۷-ترشی انار-پرچم؛ دانش-گویچه
۸- گل خوشبو- لانه پرنده- گوارا- مخزن بنزین
۹-فیلم ترجمه‌شده- شکستگی زمین-نتی درموسیقی
۱۰-پایتخت بولیوی-به جز-امر به سکوت
۱۱- آرزوها- شیرینی خرمایی مخصوص کرمان-سایت معروف جست‌وجوگر
۱۲-تیم فوتبالی در ایتالیا-سرسرا-دردورنج
۱۳-علامت بیماری-عبادتگاه مسیحیان-کمان حلاجی
۱۴-گاو تبتی-ورزش چمن و یخ-گمراهی-به‌سیگار می‌زنند
۱۵-پرنده لاشخور-پس‌دادن

عمودی

۱-صحرای آفریقا-تایر خودرو
۲- پیچیدن- باشکوه-از خشکبار-دفعه و مرتبه
۳-آبکی-دریچه اطمینان-نوعی زغال‌سنگ
۴- پیرایش درخت- فایده- کاپیتان پیشین تیم ملی آلمان
۵-مرگ و نیستی-عنصر ساختمانی گیاهان-تقویت رادیویی
۶-علم شعبده-شهر زادگاه امام علی(ع)-نادر
۷-عضو شنیداری-ایالت یخبندان آمریکا
۸- پیروان پیامبر(ص)- طولانی‌ترین رشته کوه دنیا-سبزی ضدسرطان-ردپا
۹- هفتمین رئیس‌جمهوری کشورمان-اسلحه شمشیربازی
۱۰-کمک‌کننده-نامفهوم-وسیله سنگین ورزشی
۱۱- نهی شاعرانه از آمدن- دامن چین‌دار-دیگ مسی بزرگ
۱۲-دل‌نگران-مسابقات سراسری-آزاد
۱۳-هرگز عرب- پادشاه زنبورها-مسواک عربی
۱۴-دریل- تلف کردن-قدر مجموعه ... مرغ سحر داندوبس-پارچه زخم‌بندی
۱۵-اصلی‌ترین شهر جزیره سیسیل ایتالیا-باطل و بی‌اعتبار
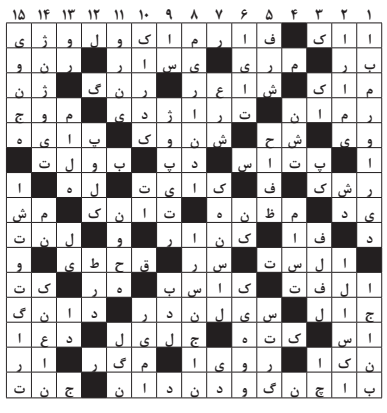
حل جدول شماره ۱۶۹۱